No. 1472 | Zaterdag 16 Maart 1912. | 29ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.–
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223. Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire. Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Naar St. Eustatius!

Gedurende het jaar 1911 hebben ruim 100 ingezetenen 117 H. A. in katoen gezet en een zuivere winst gemaakt van f 29,000.

De bebouwbare grond van St. Eustatius beslaat 2000 H. A., waarvan slechts het vierde gedeelte in cultuur is gebracht. „Het overige gedeelte wacht op de hand van den ondernemer om het rendeerend te maken." De geringe bevolking van St. Eustatius schijnt daartoe handen te kort te komen, zij telt slechts 1325 personen in het geheel.

Zou het nu geen overweging verdienen door VOORDEELIGE AANBIEDINGEN wat meer geschikte werkkrachten van St. Martin te betrekken, van welk eiland jaarlijks meer dan 500 mannen elders werk gaan zoeken.

Dat uit-werken-gaan naar Santo Domingo brengt onze eigen kolonie zeer weinig geldelijk voordeel en aan de bevolking zelf een zeer groot moreel nadeel.

Vele jongemannen verbrassen daar veel geld en keeren verwilderd terug.

Door uitbreiding der katoencultuur met werkkrachten van St. Martin wordt én St. Martin geholpen en St. Eustatius gebaat.

„Het geld ter bevordering van de katoencultuur uitgegeven zal naar alle waarschijnlijkheid met winst in de koloniale kas terugvloeien'' zegt de Gouverneur in zijn Toelichtenden staat op de Begrooting van 1912, waarin Z. H. E. G. ook eenige voorstellen doet tot uitbreiding en bevordering der katoencultuur.

Art. 104 Uitgaven in het belang van cultures en tot het verbeteren van den veestapel werd met f 1.700 verhoogd en gebracht op f 4,700— „ten einde de gouvernements katoencultuur uit te breiden, beter in staat te zijn goed zaaizaad, van het meest vitale belang voor de cultuur, aan de bevolking te verstrekken, en door te gaan met de verbetering van de cultuurwijze."

In 1911 werd tot aanmoediging van de katoencultuur (aankoop van plantzaad en voorschot op geoogst zaad, katoen of geoogsten katoenvezel, gewonnen door kleine planters) uitgegeven de somma van f 13,935.19, waarvan reeds f 4,149 50 is terugbetaald. Voor den kleinen planter moet de gelegenheid nog blijven bestaan, die hem in staat stelt de volle vrucht van zijn arbeid te trekken."

Art. 105 blijft derhalve *pro Memorie* geraamd, evenals art. 106: Bedrijfskosten van het katoenhuis en renteloos voorschot ter bestrijding der kosten van bewerking en verzending naar de eerste havenplaats van vezel en zaad, gewonnen door den kleinen planter. In de loopende begrooting doelde deze post alleen op den kleinen planter.

De Gezaghebber trad intusschen in onderhandeling met de British Cotton Growing Association te Manchester, waardoor hij wissels op die maatschappij kan trekken voor de in het katoenhuis aanwezige katoen. Hij zal dan ook meer en meer, ook katoen van grootere planters gaan verschepen.

De kosten in kwestie worden afgehouden van het netto provenu van het verkochte, betwelk rechtstreeks aan den Gezaghebber gezonden wordt.

Voor vergrooting van het katoenhuis vraagt de Gouverneur f 660 aan.

De katoencultuur heeft zich zoodanig uitgebreid, dat er geen plaats is om de balen te bergen, te minder omdat de British Cotton Growing Association bij voorkeur ten behoeve van een gereeden verkoop groote bezendingen in eens ontvangt.

Er moet dus ruimte zijn voor 50 á 75 balen. (In 1911 bedroeg de geheele oogst 174 balen.) De balen worden tot dusver gestuwd in de werkplaats. Zij benemen licht, lucht en ruimte en ingeval van brand,— wat in de werkplaats gemakkelijk kan uitbreken, — loopen zij gevaar.

Het plan is bij het katoenhuis een loods te bouwen met dak en wanden van gegolfd plaatijzer.

De Pers over Curaçao.

In de mail-editie van de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van Dinsdag 13 Februari ll. schrijft de Correspondent van dat blad uit New-York, dato 28 Januari:

Is Nederland voorbereid op de vervroegde openstelling van het Panamakanaal?

Enkele dagen geleden hebben de Denen getoond, hoe zij zich bewust zijn van het belang om tegen de aanstaande openstelling van het Panamakanaal voor de koopvaardij enz. in hun voornaamste West-Indische kolonie, St. Thomas, verbeteringen aan te brengen ten behoeve van het alsdan te verwachten zooveel uitgebreider scheepvaartverkeer in de Caraïbische Zee. Teleurgesteld door de nalatigheid der Deensche regeering om de haven van St. Thomas te verbeteren en aantrekkelijk te maken voor de Oceaanreuzen, die binnen drie jaren tijds in toenemend aantal den weg langs Amerika op zijn smalst zullen zoeken, hebben vooruitstrevende nazaten der Vikings besloten zelf de handen ineen te slaan. Om niet de beste gelegenheid te laten voorbijgaan, welke de in 1907 bijkans aan Oom Sam verkwanselde kolonie nu krijgt van een der belangrijkste tusschenhavens in het wereldverkeer te worden, heeft men te Kopenhagen terstond kapitaal voor de havenwerken aangeboden.

Wat heeft Nederland tot dusverre in bedoelden zin uitgericht? Is het thans niet hoog tijd — hetzij voor de Nederlandsche regeering, hetzij voor Nederlanders, die het hooge belang begrijpen te rechtertijd een kwijnende kolonie tot groote ontwikkeling te brengen — om Curaçao's havenontwikkeling ten spoedigste op doortastende wijze tot den hoogsten standaard op te voeren?

Men behoeft de atlas slechts te raadplegen om tot het besef te komen, dat Curaçao's ligging met betrekking tot het scheepvaartverkeer tusschen Europa en 't Panama-kanaal, onovertroffen mag worden genoemd. Jamaica en andere der Groote Antillen mogen meer kunnen aanbieden ten behoeve van Amerika's koopvaarders. Curaçao zal daarentegen in staat wezen om de overgroote meerderheid der scheepvaart uit Europa te trekken. Men kan tegenwoordig dag aan dag in allerlei persorganen verdere bewijzen aantreffen van de door uw medewerker reeds eerder aangetoonde onmogelijkheid voor de Yankees om mede te dingen op scheepvaartgebied — zelfs niet eens langs het door Oom Sam zelf ondernomen Panamakanaal

The Philadelphia Record roept gebelgd uit, dat de honderden millioenen, welke op aanstichting van Roosevelt sedert 1902 uit 's lands schatkist zijn verbruikt, ten slotte aan de vaderlandsche scheepvaart het minst zullen ten goede komen.

Immers zijn de loonstandaarden hier te lande dermate gestegen, dat de scheepsbouw te kostbaar is geworden. De bestaande Amerikaansche stoomvaart-ondernemingen lijden onder geweldige buitenlandsche mededinging. Met name *The American Line*, die met vier veel te veel verouderde oceaanvaarders de gemeenschap onderhoudt tusschen New-York en Southampton, sleept een kwijnend bestaan voort.

De *N. Y. Tribune* merkt vergoelijkend op, dat in elk geval Oom Sam's oorlogsvloot ruimschoots voordeel zal kunnen trekken van den nieuwen waterweg. De eveneens behoudend Republikeinsch gezinde *N. Y. Globe* voegt hieraan toe, dat het Panamakanaal zijn afwerking dankt aan de overweging, dat de Amerikaansche zeemacht noodzakelijke behoefte gevoelde aan de doorgraving, omdat 's lands weervermogen te water daardoor in strategischen zin zou worden versterkt.

Inderdaad schijnt men er hier te lande tegen wil en dank in te gaan berusten, dat de vrachtvaart, enz. — ook langs Amerika op zijn smalst — aan buitenlanders wordt overgelaten. Kan evengenoemde overweging in verband met het bovenbehandelde de Nederlandsche ondernemingsgeest niet opwekken tot het voorbereiden van stoomvaartverbindingen naar de Amerikaansche kusten van den Grooten Oceaan? Zou hieruit niet mede aandrift kunnen ontstaan om Curaçao's uitmuntende natuurlijke haven terstond voor de hedendaagsche oceaanreuzen te doen inrichten?

Naar aanleiding van ll. week door het State Department te Washington uitgegeven consulaire verslagen vestigt de *N. Y. Times* de aandacht op het feit, dat 1 Januari ll. het Panamakanaal voor % 80 pct. was afgewerkt. Dientengevolge neemt men aan, dat reeds in 1914 aan koopvaarders, enz. gelegenheid zal kunnen worden geboden van het kanaal gebruik te maken.

Aldus wordt de tijd tot voorbereiding ingekort, en zal men, zegt het blad, „zich moeten haasten met het inrichten der nabijgelegen havens enz..... Zal dit te uwent en te Willemstad (Curaçao) niet tot nadenken — NEEN, BETER, TOT HANDELEN — stemmen?

Mede wordt uit Washington gemeld, dat de Fransche regeering een commissie aanwees om op Guadeloupe en Martinique na te gaan, of de Fransche koopvaardij daar doeltreffende tusschenhavens kan vinden, zoo niet, dan wil men die maken.

Ook elders maakt men zich gereed ten einde zoo spoedig mogelijk in staat te zijn de handelsvloten voordeel te laten trekken van den sedert de ontdekking der landengte reeds gezochten waterweg. Zoo zal de Eerste Lord der Engelsche Admiraliteit weldra bij het parlement een ontwerp indienen tot vestiging van een maritieme basis, zoo dicht mogelijk nabij Colon. Duitschland, dat in het Westelijk Halfrond geen koloniaal gebied bezit en dank zij de Monroebeginselen, er niet op behoeft te rekenen, dat het dergelijk gebied daar zal verkrijgen, tracht zijn stoomvaartlijnen op Latijnsch-Amerika te vermeerderen of uit te breiden en ook zijn Australische koloniën daarmede in verbinding te brengen.

Voor West-Indië staat over het geheel een betere toekomst open dan het sedert de afschaffing van de slavernij ooit heeft gekend. Doch een eerste voorwaarde van de gelegenheid te kunnen gebruik maken is, dat men de inrichting van de havens met het te verwachten stoomvaartverkeer in overeenstemming brengt.

In Europa moge men vrij beweren, dat het Suezkanaal, dat ten behoeve van zooveel meer millioenen zielen en een veel omvangrijker handelsverkeer werd opengesteld, terstond groote veranderingen in de oceaanvaart heeft te weeg gebracht. Doch het Panama-kanaal heeft het voordeel, in plaats van tusschen woestijnen te zijn aangelegd een omgeving te bezitten van tal van landen vol van de rijkste hulpbronnen, die slechts wacht op ontginning. In het bijzonder belooft Zuid-Amerika een even belangrijk terrein voor den wedijver tusschen de handels- en nijverheidsgelegenheden der verschillende volkeren te worden als China nu is.

Men moge 't te Washington thans nog oneens zijn over de tolheffing aan de toegangen van het Panamakanaal, men is het er volmaakt eens over, dat deze althans merklijk lager dient te worden gesteld dan aan het Suezkanaal. Inderdaad is deze laatste dan ook ontzaggelijk hoog. Hier vraagt men zich reeds af of de mededinging langs Panama mettertijd niet de Suez-tollen omlaag zal kunnen drukken.

Hoe dit ook zij, Amerika verlangt met behulp van lage tollen zooveel meer scheepvaartverkeer te trekken. Al wordt de sterren- en strepenvlag meer en meer zeldzaam op den oceaan, de Yankees beseffen, dat zij in elk geval middellijk nog aanzienlijke voordeelen daaruit zullen putten voor hun landhandel en hun bovenal sterk ontwikkelde nijverheid."

In het volgend nummer, No. 14, van hetzelfde blad schrijft Mr. Dr. J. C. Overvoorde uit Leiden een ingezonden artikel:

De opening van het Panama-kanaal.

Reeds eenige malen werd in dit blad gewezen op de wenschelijkheid om tijdig partij te trekken van de gunstige ligging van Curaçao in verband met het te verwachten internationaal scheepvaartverkeer na de opening van het Panamakanaal.

Andere mogendheden, die in hun koloniën havens bezitten, die voor het internationaal verkeer in aanmerking komen, zijn reeds bezig om voorbereidende stappen te nemen om zich een deel van de voordeelen te verzekeren.

Wat doet Nederland?

Er is reeds genoeg geschreven en gepraat, doch wat is er tot stand gebracht?

De tijd dringt, als het internationale verkeer eenmaal zijn weg gevonden heeft, dan is het te laat; dan valt het moeilijk hierin verandering te brengen ten gunste van de Hollandsche kolonie.

Laten daarom thans de belanghebbenden de handen ineen slaan en laat men trachten de gelden te vinden om eene commissie van deskundigen naar Curaçao te zenden; personen die bekend zijn met de eischen van handel en scheepvaart en die practische ervaring hebben op het gebied van havenaanleg in de tropen.

Met vrijmoedigheid kan hiervoor eene subsidie van het Rijk gevraagd worden, en, mocht die afstuiten op gebrek aan medewerking, dan is het vereischte bedrag nog wel te vinden uit bijdragen van belanghebbende handels- en scheepvaartmaatschappijen en enkele belangstellende meer gegoede ingezetenen. Jaarlijks worden groote bedragen geschonken voor philantropie, wetenschap en kunst; het geldt hier een evengroot nationaal belang, waarvoor geen opoffering te groot is.

Wie hieraan mocht twijfelen lette op de ontwikkeling van Singapore als aanloophaven en — op kleiner schaal — op den vooruitgang van Makassar, waar geregeld de booten op stroom moeten wachten totdat er plaats is aan de steigers. Sabang en Emma-haven geven verder het voorbeeld van wat Nederland op het gebied van havenaanleg in de tropen heeft tot stand gebracht.

De hoofdzaak is thans, dat niet langer getalmd worde, opdat, als Curaçao geschikt blijkt, het ook tijdig gereed zij om het wereldverkeer te ontvangen. Laat Nederland toonen nog iets van den ondernemingsgeest te bezitten, die onze voorvaderen in de 16e en 17e eeuw dreef naar de verre gewesten, waar zij een koloniaal rijk stichtten, dat een der grootste bronnen werd voor de ontwikkeling van ons volksbestaan.

Wie van de oud-gouverneurs, van de directeuren van de groote stoomvaartlijnen, of van de voorgangers op handelsgebied neemt eens het initiatief om een vergadering van belangstellenden bijeen te roepen? Ik geloof, dat hun oproep niet vergeefsch zal zijn en dat Nederland zal toonen als koloniale mogendheid bij Denemarken niet ten achter te staan in begrip van het groot nationaal belang, dat hierbij op het spel staat.

Het is thans tijd om te handelen. Wie begint?

Naschrift van de *Amigoe di Curaçao.*

Wij zijn Mr. Dr. J. C. Overvoorde oprecht dankbaar voor zijn, ons zoo sympathiek, artikel en hopen van harte, dat zijn Oproep weerklank gevonden heeft in Nederland.

Een commissie van deskundigen, van personen, die bekend zijn met de eischen van handel en scheepvaart en die practische ervaring hebben op het gebied van havenaanleg in de tropen zal ons hoogst welkom zijn. Zij kan hier nuttig werk verrichten. Alleen maar, wij hopen tevens, dat de eventueele totstandkoming en uitzending van een dergelijke commissie het begin der werkzaamheden voor onze havenverbetering niet nog langer vertrage.

Het is reeds een uitgemaakte zaak, dat onze havenmond te nauw is. Dat is een vaststaand feit, waarover de discussie behoort gesloten te blijven.

Ook is reeds door de Regeering goed gevonden, dat deze mond verbreed zal worden tot 65 Meter door middel van opruiming van het onderzeesche rif aan de Oostzijde van onze haven.

Daarover is reeds genoeg gepraat en geschreven, het is thans tijd om te handelen en het werk te beginnen.

Wel hopen wij, dat de Regeering ons ook zal toestaan den havenmond nog meer te verbreeden en nog dieper te maken, respectievelijk tot 80 M en 10 M. En om dit te verkrijgen, alsmede de verdere inrichting van onze haven en kaden, kan een commissie van deskundigen en belanghebbenden goede diensten bewijzen. Tot dusverre bestaat nog alleen het rapport van Mr. de Lidth de Jeude, als ingenieur, de eenige deskundige van het Consortium Leezer c. s.

Maar met de verbreeding tot op 65 M. beginne men zoo spoedig mogelijk.

Is er al een stoomzuiger in Amerika gehuurd?

Het Aruba-nummer.

„*December-nummer „Neerlandia", orgaan Alg. Ned. Verbond.* Dit nummer is geheel in woord en beeld gewijd aan Aruba, een der Benedenwindsche Antillen en het Ned. Verbond heeft zich hierdoor van zijn schoone taak gekweten een poging aan te wenden, om de bekendheid met onze bezittingen in de Caraïbische Zee bij den Nederlander iet of wat boven nul te doen stijgen. Immers thans heeft het de reeks der bizondere nummers van „Neerlandia'' over deze Nederl. eilanden voltooid— verschenen zijn achtereenvolgens het Curaçao- Bonaire- en Arubanummer — en zeker zullen nog het licht zien nummers over St. Eustatius, Saba en St. Martin, tot de Antillen boven den wind behoorend.

De Secretaris der zoo ijverige Groep Ned. Antillen, de heer Gorsira, schrijft een inleidend woord. Pastoor Euwens, het vroegere hoofdbestuurslid, geeft een geschiedkundig overzicht van het eiland; een ander artikel gaat over een reisje naar Aruba omstreeks 1825; de mijningenieur Duyfjes beschrijft het landschap van het eiland; Max F. Arends bespreekt landbouw, aloë-cultuur en

veeteelt; de heer Duyfjes geeft voorts een schets van de mijnen van Aruba; de heer P. J. van Breemen doet ons kennismaken met de visscherij aldaar; de heer Jesurun met de phosphaten van Aruba en Klein Curaçao, Pastoor Jansen met den katholieken Godsdienst en het Bijzonder Onderwijs op het eiland; de predikant Van den Brink met de geschiedenis der Protest. Kerk op Aruba, terwijl het hoofdbestuurslid Snijders, kapitein der Vesting—Artillerie, eenige jaren voorheen gedetacheerd te Willemstad, een artikel gaf over het Openbaar Onderwijs. Mooie afbeeldingen — niet minder dan een 22-tal — een paar kaartjes en een ledenlijst van de Afdeeling Aruba van het A. N. V. versieren en sluiten de tekst.

Laat ons hopen, dat vooral in Nederland bij het onderwijs flink partij getrokken wordt van deze mooie uitgave en het kan niet anders of de West zal er wel bij varen.

Een woord van hulde moet ons bij dezen van het hart aan het adres van de zoo jeugdige groep van het Alg. Ned. Verbond, die nu reeds een drietal extranummers in betrekkelijk korten tijd samenstelde en waarvan we zeker nog andere mogen verwachten. Ongetwijfeld zullen deze uitgaven strekken in het waarachtig belang der kolonie zelf.

En zoo is dan de 15e jaargang van „Neerlandia" afgesloten en zal aanstonds het 16e vereenigingsjaar worden ingegaan. Moge dit voor het Verbond een in alle mogelijke opzichten voorspoedig jaar zijn en in 1912 vooral hier in Nederland door vrijwilligers en vrijwilligsters er duchtig werk van gemaakt worden om de gelederen met flinke elementen, vurige strijders en strijdsters, te versterken. Daaraan heeft het nog maar al te zeer ontbroken. Dat dit anders worde.

Zaanlandsche Crt.

Hyacinthe Loyson.

De „Croix" deelt omtrent den dood van Hyacinthe Loyson mede, dat in de laatste uren zich aan zijn sterfbed steeds een Armenisch en Grieksch-schismatiek priester en drie protestantsche dominé's bevonden.

Omtrent den levensloop van den apostaat vertelt het blad nog het volgende:

Op den 10en Maart 1827 werd Hyacinthe geboren in Orleans; hij ontving zijn eerste wetenschappelijke opleiding te Pau, waar zijn vader rector aan de academie was. Daarna bezocht hij het seminarie van Saint-Sulpice te Parijs.

In 1851 werd hij priester gewijd en doceerde achtereenvolgens philosophie aan het groot-seminarie te Avignon en theologie aan het groot seminarie te Nantes.

In 1859 werd hij novice van de Dominicaner-orde, een jaar later echter, begon hij zijn noviciaat te Broussey bij Bordeaux, als carmeliet. Zijn kloosternaam was toen Père Hyacinthe.

Hij predikte in verschillende steden, later vooral in Parijs, waar verschillende kerken hem op de kansel zagen.

In het bijzonder echter liet hij van den preekstoel in de Madeleine en Notre-Dame zijn welsprekend woord hooren. Zijn heerlijk orgaan en zijn groote redenaarsgaven, trokken velen aan. Maar zijn leer was niet zuiver en de door hem gekozen onderwerpen waren van dien aard, dat scherpzinnige Katholieken en de geestelijke autoriteiten ongerust werden.

In 1869 werd hij naar Rome geroepen om zich te verdedigen. Hij richtte echter een schandelijken brief aan den generaal der Carmelieten, waarin hij een aantal stellingen over een z. g. noodzakelijke hervorming van het Katholicisme, over de afschaffing van het celibaat en tegen de Pauselijke onfeilbaarheid, uiteenzette.

De groote excommunicatie werd 10 Oct. 1869 over hem uitgesproken.

Toen begon hij zijn treurigen tocht langs allerlei dwaalwegen. Hij brak zijne geloften en sloot een z. g. huwelijk met een Amerikaansche dame op 3 April 1872, uit welke onwettige verbintenis een zoon geboren werd.

Noch bij de oud-katholieken in Genève, waar hij pastoor van werd, noch bij de Gallicaansche kerk door hem in Parijs gesticht, noch in zijn wanhopige poging om kerkjes te stichten, die toonden geen levensvatbaarheid te hebben, vond hij eenige eer of glorie, of vrede voor zijn ziel. Hij was dan ook, gelijk men weet, diep ongelukkig en ongetwijfeld heeft hij er dikwijls aangedacht van zijn dwaalspoor terug te keeren.

Maar de vrouw, met wie hij leefde, en vooral zijn zoon zorgden dat zulks niet gebeurde. Alle soort eerediensten, om het zoo te zeggen, hadden een vertegenwoordiger aan zijn sterfbed, behalve de eene, welke de Waarheid bezit en die hij verraden had. Hij stierf ongerust, bijna onbekend in vergetelheid, zonder dat de ban, over hem uit gesproken, opgeheven was.

De lijkplechtigheden heben in een protestantsche kerk plaats gehad.

Droevig einde van een treurig leven van een afgedwaalden priester, die, wanneer hij getrouw was gebleven aan zijn roeping, geschitterd zou hebben, als een lichtende kaars op een kandelaar. Maar de schoonste loot is tot onvruchtbaarheid gedoemd als zij zich losmaakt van de Moeder-kerk van Jezus-Christus.

Het leven van Loyson is er een sprekend bewijs van.

CORRESPONDENTIE.

BOVENWINDSCHE STEMMEN.

Saba 1 Maart 1912.

Wanneer ver af van de wereld, ver af van de beschaving beteekent, dan zijn wij hier nog in den oertoestand. Geheel geïsoleerd als kluizenaars, bijna niet meer medelevend met onze medeburgers in de kolonie, langzamerhand afkoelend en onverschillig wordend voor wat er in de wereld geschiedt. O dat isolement! Dat is de grootste kwelling voor den nieuweling hier op onze goede oude rots, een schrikbeeld dat hem dag en nacht vervolgt.

Begrijpelijk is het, dat het hart popelt, wanneer rondomme de rots, van alle heuveltoppen, uit alle ravijnen het „Ahoy ahoy, the Dreadnought" wordt uitgejubeld. Klein en groot, alles loopt uit om onzen statigen schoener, onze vreugde en onze roem, de baai te zien binnenzeilen. En werkelijk zijn binnenvallen is mooi, maar vooral, vervult U met vreugde, bij de gedachte, dat hij 't nieuws van Curaçao meebrengt.

O Dreadnought! wat is er een smet geworpen op Uwen goeden naam, als zouden de gezagvoerders geen hoffelijke, zelfs oncorrecte en onredelijke kapiteins zijn.

Gelukkig is die beschuldiging gelogenstraft door de waarheid, gehoord uit den mond van den kapitein zelf.

Wanneer iemand nog twijfelen mocht aan het waardige antwoord, hij getrooste zich een reisje van een week naar de Bovenwinden, en hij zal tot de conclusie komen, dat in de behandeling, door kapitein, stuurlieden, tot den lichtmatroos toe, niets anders is dan hoffelijkheid, attentie, voorkomendheid, correctheid, redelijkheid etc. etc. en misschien zal hij moeten toegeven, dat hij geen spijt heeft van zijn zeeziekte (!) nadat hij ondervonden heeft, hoe de behandeling aan boord is.

Misschien mogen de antwoorden van de bemanning, wat kortaf wezen, doch het „All right" van deze menschen, drukt dikwijls meer hartelijkheid en attentie uit, dan ellenlange betoogingen vol gemaakte dienstwilligheid. En dat vooral van menschen, die in de Amigoe zoo juist gequalificeerd worden.

In de „Amigoe" las ik, dat verleden maand een prachtige excursiesteamer onze zeeën heeft doorkruist, om de schoonheden van de West-Indië aan de geldmannen van Amerika te laten zien.

Bij het lezen hiervan, dacht ik; zouden wij dat luxeschip ook gezien hebben? Want begin der maand Februari, aanschouwden wij van uit onze ± 1800 voet hooge Windwardside, diep in de zee, vlak onder de kust, een stoomboot, die mij deed herinneren aan de „New-York", die verleden jaar tweemaal de haven van Curaçao bezocht.

Als de Antwerpsche Jan over ons eiland was komen vliegen met zijn aëro, hadden er niet meer menschen uitgeloopen en op de daken en rotsen geklommen om van dit schoone schouwspel te genieten.

Het was inderdaad mooi. Dat zoo klein lijkend scheepje, dat de afmetingen hebben moest van een reuzenliner.

Iemand, die in Saba vertoevend, vervuld wordt met de ideeën zijner jeugd, en in alles de bouwdoos ziet, waarmede hij eens speelde, zou zich misschien op dat oogenblik herinnerd hebben, de teil met water, waarin hij zijn stoombootje liet rouddrijven, dat hij van oom of tante ge kregen heeft.

Heel statig voer ze uiterst langzaam op. Men kreeg den indruk dat een groot aantal schoonheidsgevoelers bezig waren ons prachteiland — door iemand „een stuk wereldversiering" genoemd — te bewonderen. En met recht. Die stad daarboven op de rots, die door de wolken als door een koepel overwelfd wordt, met die witte huizen en roode daken, rotsen en ravijnen, is een betooverend gezicht.

Saba! met recht heeft Curaçao afgunst op U. Curaçao was de visite van „Moltke" niet waardig, wel Saba, al was het dan ook op een afstandje.

Dat er onder doornen distels schuilen, dus op het rozenland Saba gevaren bestaan, ondervond eenigen tijd geleden een man op ons eilandje.

Op een goeden Zaterdagavond naar huis terugkeerend langs het bergpad, vroolijk bij de gedachte zijn wekelijksch werk afgedaan te hebben, nog vroolijker door den stevigen borrel, dien hij, gedronken had, raakte hij van den bergrand af en rolde als een afgebrokkeld stuk steen in de vallei. Gelukkig echter bekwam hij geen letsel. Hier, waar een dronkaard in geen sloot kan loopen, is dus een ander middel om ontnuchterd te worden. Wij veronderstellen ten minste dat hij door dit avontuurtje weer nuchter werd.

„Panama en het kanaal" is in aller monde en wekt de geestdrift, energie en activiteit op van alle mogendheden, die hier in de buurt kolonies hebben. Iedereen voelt dat dit een wereldfeit worden gaat, en stelt er belang in.

Ook hier is men enthusiast er over en spreekt men over het verblijdend nieuws, dat buur St. Thomas, 8.000.000 dollar is toegezegd om zich te prepareeren voor de opening van het kanaal.

De Deensche regeering gaat de baai van St. Thomas geheel inrichten voor het groote scheepvaartverkeer, hopend dat het nieuwe kanaal ook haar profijt schenke.

Steigers, vuurtorens etc, zullen er aangelegd en opgesteld worden om het de lijnen gemakkelijk te maken en voor de veiligheid te zorgen.

Het volk van Saba, altijd gewoon in den vreemde werk te zoeken, bij gebrek aan verdiensten hier, heeft goede verwachtingen er van, op dat eiland de dollar te gaan maken, in plaats van in Amerika of op Bermuda, wat voor hen immer kostbaar en ongeriefelijk blijft, door het dure leven daar, en de onmogelijkheid tusschenbeiden eens thuis te komen.

Een enkel woord nog over een hoogst gewichtige zaak: de wijze waarop de onderlinge verbinding onzer Bovenwindsche eilanden en via St. Kitts, die met Europa en Amerika wordt onderhouden.

Die dienst wordt waargenomen door eene z g. mailboot, die iederen Woensdagnacht van St. Martin vertrekt, om over Saba en St. Eustatius 's Zaterdagsmorgens te St. Kitts aan te komen. Met haar gaan de passagiers van het eene eiland naar het andere, worden de gevangenen — zoo noodig — naar kantongerecht getransporteerd, reizen de ambtenaren, indien voor dienst opgeroepen en last not least, gaan de mailen naar Amerika en Europa, en komen vandaar.

Is dat dus een dienst die vertrouwen moet verdienen en veiligheid waarborgen? Ongetwijfeld. Op de eerste plaats en hoofdzakelijk voor de menschenlevens, die er mee op het spel staan, maar ook met het oog op de kostbare brievenmails, die naar het Vasteland gaan en vooral die er van daan komen.

Hoeveel honderden dollars worden er mee op Saba vooral en de andere eilanden gebracht, die voor velen het dagelijksch brood zijn!

En is die dienst goed, wordt ze onderhouden door veilige booten?

Zonder te spreken over ongelukken die er enkele jaren geleden met de mailboot gebeurd zijn, wijs ik op de feiten die binnen ééne maand plaats hadden.

Dat 1o. bij eene slechts hooge zee de mailboot zoo lek sloeg, dat alleen met een voortdurend uitpompen, de kapitein en zijn twee jongens het schip in de haven van St. Martin konden brengen.

Dat 2o. deze week een andere mailboot bij kalm weer haar mast verloor, die een weinig boven het dek was afgebroken, zoodat ze de baai van Saba binnenkwam gedreven door een klein lapje zeil, vastgemaakt aan het uitstekende stompje mast en de vlag met sein: „in nood".

Is dat een waarborg voor menschenlevens en mailen?

Mij dunkt, waar experts en deskundigen worden bevolen, om de groote steamers te onderzoeken en hun zeewaardigheid vast te stellen, is dit ook hoognoodig in onze kleine scheepvaart. Want ook hier staan menschenlevens op het spel en is welvaart en handel er mee gemoeid. Een waakzaam oogje van de Overheden kan veel er toe bijdragen, dat we onze levens en goederen kunnen toevertrouwen aan deugdelijke schepen en ervaren gezagvoerders.

St. Eustatius 4 Maart 1912.

Men moet er voor op de Bovenwindsche eilanden geleefd hebben om te begrijpen, wat een belangrijk iets het is, zoo'n binnenkomen van de „Dreadnought". Curaçaoenaars zitten te hunkeren naar de mail, die een einde komt maken aan dat wekelijksche isolement van hunne families. Hollanders van geboorte staan met ongeduld te wachten naar de reeds lang over de post vermelde afzending per K. W. I. Mailbooten van surprises; uitgeplunderde provisiekasten staan te gapen naar de bestelde kisten met diversen; sjouwers staan met opgeruimde gezichten het naderend zeilschip af te wachten; want het brengt weer eenige shillings aan voor moeder de vrouw. Het is dus eveneens te begrijpen, wat een gemompel en ontevredenheid bij een langer uitblijven, dan men verwachtte.

Het ligt geenszins in mijne bedoeling mij aan te sluiten bij den correspondent van Aruba en eenige verwijten te gaan neerschrijven tegen gezagvoerder en bemanning van het schip. Zelf heb ik meermalen per Dreadnought gereisd, en kan niet anders dan mijn hoogste tevredenheid uiten over mijn wedervaren. Nooit heb ik iets gemerkt van dat „flegmatiek Engelsche" in den kapitein. Steeds ben ik op mijn reizen per Dreadnought met de grootste hartelijkheid behandeld en steeds vonden mijn wenschen een bereidwillig gehoor. De opmerkingen, die mij van het hart moeten zijn dus geenszins klachten over de directie van het schip, maar willen niets meer beduiden dan eenige overwegingen in het belang van het verkeer tusschen Curaçao en de Bovenwindsche eilanden, en tusschen de bovenwindsche eilanden onderling.

Zou het niet mogelijk zijn een vasten dag van uitvaart van Curaçao vast te stellen en een vast vaarplan op te maken, zoodat eenieder precies weet, welke eilanden der Bovenwindsche het eerst en het laatst worden aangedaan. Zulks zou het volgende onschatbare voordeel hebben voor hier.

Dat men den dag van aankomst zoo ongeveer kan benaderen, en dat men met 't oog op een voorgenomen bezoek aan een der eilanden ten minste geen tweemaal zijn leven behoeft te wagen. Wel bestaat er een geregeld verkeer tusschen Sint Martin, Saba en Sint Eustatius, doch juist met het oog op dat verkeer sprak ik van „zijn leven wagen". Ter staving dezer nogal boute bewering diene het volgende. In een tijdperk van nog geen twee maanden, is dat z. g. geregeld verkeer per mailboot niet minder dan twee maal gestremd geweest. Een keer bracht de mailboot het zelf niet tot Saba. Men moest naar St. Martin terugkeeren en met alle macht pompen om de lek-geworden schuit nog te redden. Dank de goede zorgen van den gezaghebber van St. Martin, werd er ten minste nog een ander schip uitgezonden om de mail van St. Martin, Saba en St. Eustatius te brengen, en de mail van Amerika en Europa op St. Kitts af te halen. Den tweeden keer in die twee maanden bracht de mailboot het juist tot Saba en niet verder. Toen kwam het schip aan met een stukje hont nog dienend tot mast, en keerde den volgenden dag, na met een hulpmast voorzien te zijn naar St. Martin weer terug. De kapitein durfde het warempel niet meer aan zijn route te voleindigen. Waarom er toen op Saba niet gezorgd is om de mail, die soms zoo van gewicht kan zijn, verder te brengen per andere gelegenheid, mag Joost weten. Niet omdat er geen gelegenheid kon gevonden worden, daar er de Dreadnought en een flinke alleszins zeewaardige sloep „de Ethel" daar voor anker lagen te dobberen. Passagiers konden natuurlijk ook niet verder en het eiland St. Eustatius kon maar zitten wachten zonder te weten wat er gaande was.

Met het oog op zulke toestanden zou het voor passagiers van het grootste gewicht zijn, wanneer de Dreadnought een vaste route hield, en voor het algemeen welzijn van onschatbaar nut zijn, wanneer er wat betere contrôle bestond op een mailboot, waaraan de mail, van zoo groot gewicht, maar moet blijven toevertrouwd.

De Katoencultuur op Sint Eustatius.

VERVOLG.

Op het plukken volgt het drogen in zon en wind. Dit geschiedt door het zaadkatoen naarmate het inkomt, uit te spreiden op een doek ter grootte van een beddelaken en het herhaaldelijk te keeren. Bij motregens kan het dan gemakkelijk onder dak gebracht worden.

De massa wordt daarna als het eenigszins kan, niet dikker dan 1 à 2 voet, uitgespreid in een ruim vertrek, waar de wind door heen blaast. Dit schijnt aan de katoen dien graad van natuurlijke vochtigheid te verzekeren, welken ze wellicht in de zon verloren heeft. De katoen opgehoopt in een gesloten vertrek te laten liggen — met voordacht of niet — houdt ze te vochtig, zoowel voor de qualiteit als voor den spinner. 10 pCt. op deze wijze aan het gewicht toevoegen, schijnt niet zoo heel moeilijk te wezen.

Is de katoen genoegzaam droog, dan voelt ze koel en frisch aan en ze kan in zakken gestuwd worden en daarin gelaten tot ze in het katoenhuis verwerkt wordt.

Per ezel heeft het vervoer naar het katoenhuis plaats. Is de katoen daar, dan is ze door een eenvoudig bericht aan B. C. G. Association verzekerd tegen brand- (en zee-) gevaar, aangezien het katoenhuis als „ginnery" erkend is.

Hier geschiedt de weging op een katoenweegschaal, de ontkorreling met een katoenmachine (gin) gedreven door een gas- en petroleummotor en de persing in een handpers tot balen ter grootte van pl. m. 0.850 M. (pl. m. 5/7 ton ofschipping) en wegende pl. m. 100 KG. Mocht er hier en daar nog een gevlekt vlokje schuilen, dan komt het aan den dag bij het glijden over de ruw lederen rol, die de vezel van onder uit het doktersmes trekt en in den ontvangbak laat vallen. Is deze gevuld dan wordt de inhoud overgestort in een der beide, uit raamwerk en katoenstof samengestelde bakken van een omgekeerd afgeknopt pyramidalen vorm, welke een bepaald gewicht hebben en handig zijn om op de weegschaal geplaatst te worden.

De vezel wordt alsnu gewogen en in de pers gedaan. Het bekleedsel der baal is van jute — Hessian — en het wordt bijeengehouden door vier strooken bandijzer, welker einden worden omgebogen in een soort van ijzeren gesp, zonder tong. Op de baal worden verder het merk, het bruto- en tarragewicht en een voor ieder oogstjaar doorloopend nummer aangebracht..

Per sloep wordt de katoen nu langszij een stoomboot der Royal Mail Co. te St. Kitts gebracht, waarvoor elke veertien dagen gelegenheid is, en ten slotte naar Liverpool aan de order der B. C. G. Association getransporteerd.

Hoe grooter het aantal balen is, hetwelk in eens verscheept wordt, hoe liever de B. C. G. Association ze ontvangt.

Is de katoen eenmaal aan boord van den stoomer, dan is alle bemoeienis van hier uit met haar afgeloopen. De B. C. G. Association zorgt voor den verkoop, de toezending van het nettoprovenu en de jaarlijksche vrachtreductie en is bereid bij voorbaat een wissel op zich te doen trekken voor 75 pCt. der waarde.

Wat het zaad aangaat, tot heden moet het naar een olieslagerij in de nabuurschap, doch uit een handels- en uit een landbouwkundig oogpunt, zal het zaak zijn zoo spoedig mogelijk, ter plaatse het zaad in olie en meel om te zetten.

RAPPORT

VERVOLG.

Door den Staat werden niet alleen geen bezwaren gemaakt tegen den bestaanden toestand, doch volgden de aangestelde Gouverneurs het systeem van de vroegere directeurs der Compagnie. Reeds kort na den overgang werd aan verscheidene plantages weideprivileges verleend en van 1793 tot 1806 niet minder dan 17 plantages met dat privilege- en wel voor onbepaald aantal schapen of geiten of wel vee in het algemeen- door de vertegenwoordigers in de kolonie van den Staat verkocht. Daardoor gaf de Staat ondubbelzinnige blijken den toestand te hebben willen bestendigen en de reeds verkregen rechten der plantages te zullen eerbiedigen. Meer en meer kwamen later in zwang de weiderechten voor een bepaald aantal vee, en onder het Engelsch tusschenbestuur 1807—1816 werd weder weiderecht voor onbepaald aantal vee verleend en plantages verkocht met weiderecht voor onbepaald aantal vee. Nooit werd gezegd, dat het recht gold om vee op eigen gronden te houden en nadat de Compagnie was ontbonden, werd de veeteelt niet meer uitsluitend door het Bestuur gedreven en kon daarom van eene vergunning om vee op eigen gronden te houden geen sprake meer wezen. Het tegendeel blijkt echter uit eenige koopbrieven, waarin te lezen staat, b. v. „privilegie om vee Coralen naar desselfs genoege te houden en in de gemeene savaan of weide te graasen." De Commissie maakt terloops ook melding van een in 1729 door Joan Noach du Fay, Directeur der West-Indische Compagnie, aan Claas Lammerse in eigendom overgedragen stuk grond „met het oud regt van een Indiaans schapen en geiten coraal". (Zie Geschiedenis der Domeinen berustende in het Gouvernements Archief.)

Na de overname van het eiland in 1816, werd aangaande het houden van vee eerst in 1821 eene bepaling op het schutten gemaakt, doch zij had geen betrekking op het gebruik der weidegronden. Toen 't echter bleek, dat nieuwe maatregelen moesten

worden genomen, kwam in 1839 eene nieuwe publicatie tot stand (zie Bijlage M.). waarbij uitdrukkelijk werd gezegd, dat slechts de grondeigenaar, die privilegie had om vee te laten weiden of losloopen op publieke gronden en wegen, gebruikt mochten maken dier weidegronden, doch slechts voor zoodanig vee als waartoe hem dat privilegie van Koraal houden of grazen langs de publieke gronden of wegen gerechtigd maakte. Tevens werd vastgesteld, dat de tijd van beweiding tusschen zonsopgang en zonsondergang was. Deze laatste bepaling regelde eenigszins de rechten der privilegiehouders onderling en voorkwam de last die de een soms van den ander had, daar sommige hunner weleens het vee ook des nacht op de gemeene weide lieten om ten koste zijner buren beter profijt te kunnen trekken van de weidegronden.

Doch de planters overschatten hun recht op de weidegronden en eischten van eenige vrijgelatenen, die zich op de weidegronden hadden gevestigd [de Commissie weet niet of die vestiging zonder dan wel met oogluikende toestemming der planters is gebied), dat van den mais door die opwoners op de savanen geplant, het maisstroo na den oogst van het graan op het veld moest blijven staan om als voedsel te strekken voor het vee van den planter. Aan dezen toestand bracht echter de publicatie van 24 Februari 1840 [zie Bijlage La. B) een einde.

De opwoners der savanen kwamen toen van het vermeend recht der planters vrij, maar de planters echter ondervonden later van de opwoners der savanen, die langzamerhand ook vee gingen houden, veel last. Zij beklaagden zich bij het Gouvernement en in 1850 liet Gouverneur Rammelman Elsevier een grondig onderzoek instellen naar het recht der planters op de savanen. Daartoe werden de planters uitgenoodigd de bewijzen, waaruit zij hun recht op die savanen putten, ter Gouvernements-Secretarie te deponeeren, en deze met dit onderzoek belast. [Zie Bijlage La. K.].

De rechten der plantages op de weidegronden werden uit de ingediende stukken opgenomen en daarvan een behoorlijke legger opgemaakt, die ter goedkeuring aan eene commissie van den Kolonialen Raad werd onderworpen. [Zie Bijlage La. L.). Daarmede geschiedde de definitieve erkenning door het Gouvernement van het weiderecht der plantages op de publieke gronden, terwijl de vrees voor eene storing in de uitoefening van dat recht bij de planters geheel verdween. De Commissie heeft de eer U Hoogedelgestrenge hierbij een afschrift van den legger, die in het archief is gevonden, als Bijlage La. L. aan te bieden.

Berichten uit de Kolonie.

Welkom!

Met de *Legazpi* is hedenmorgen hier aangekomen de Zeereerw. Pater J. JOCHEMS, Dominikaan van de Belgische Provincie. De Zeereerw. Pater is een broeder van de Eerw. Zuster DELPHINE, verpleegster in het St. Elizabethsgasthuis alhier. Broer en zuster hadden elkander in geen 34 jaren gezien.

De Pater komt van Chili, waar de Belgische Dominikanen een missie hebben en vertrekt via New York naar Nederland.

Wij wenschen Pater JOCHEMS en Sr. DELPHINE geluk met dit blijde wederzien.

J. Appel.

Nu de Commandant der Brigade Maréchaussées van verschillende kanten bewijzen van sympathie ontvangt, willen ook wij niet achterblijven en hier openlijk verklaren, dat wij zeer groote achting hebben voor den man, die zich door nauwgezette plichtsbetrachting en onverdroten dienstijver heeft opgewerkt tot de hoogste positie, welke voor hem bereikbaar was.

Wij hopen, dat Commandant APPEL nog lang zijn algemeen zoo hoog gewaardeerde diensten aan onze Kolonie mag blijven bewijzen.

Het politietoezicht kan er slechts door winnen.

Diplomatieke Nota.

Het gezelschap dat een officieelen reis maakt langs de Latijnsch-Amerikaansche Republieken is samengesteld als volgt.

Mr. PH. C. KNOX en Mevrouw.
Mr. HUGH KNOX en Mevrouw.
Mr. KNOX JR. en Mevrouw.
Mr. W. T. S. DOYLE (Sous-chef der Latijnsche Amerikaansche Sectie) Kapitein CLAYTON, Militaire-adjudant. Luitenant STICHT, Marine-adjudant. Mr. C. LESLI COOMBS. Secretaris.

Alsmede 5 correspondenten van verschillende Nieuwsbladen.

Totaal 15 personen.

Het gezelschap zal 28 Maart te La Guaira aankomen en 31 Maart weder vertrekken, zoo er geen wijziging in het reisplan wordt aangebracht.

El Universal.

Postspaarbank.

Het is een zeer droge tijd, maar menschen die zich toe willen leggen op het hoedenvlechten behoeven daarom nog geen armoede en gebrek te lijden.

Een bewijs hiervoor meenen wij te mogen zien in het feit, dat in November en December vele beleende goederen werden ingelost, terwijl in andere jaren voor de Kerstdagen en Nieuwjaar juist goederen naar de Beleenbank werden gebracht.

En nu weer na de feesten werd gedurende de maand Januari f 8.820.45 op de Postspaarbank vast gezet. Teruggehaald werd er f 6.113.79 zoodat ruim f 2.700 meer werd gespaard dan uitbetaald.

Aanslag.

De Consul van Italië, de Heer H. DA COSTA GOMEZ heeft gisteren telegrafisch een officieel bericht ontvangen, dat er een aanslag was gepleegd op H.H. M.M. de Koning en de Koningin, echter zonder dat zij getroffen werden.

Oorlog?

Marokko dreigt oorzaak te worden van een grooten internationalen oorlog. De toestand tusschen Frankrijk en Spanje is zeer gespannen. Engeland steunt Spanje.

Koloniale Raad.

De heeren MORDY S. L. MADURO, PH. F. DE HASETH MÖLLER en ED. S. LANSBERG zijn benoemd tot leden van den Kolonialen Raad van Curaçao.

De heer M. C. HENRIQUEZ is benoemd tot lid van den Raad van Bestuur.

Wij wenschen HEA. van harte geluk met hunne benoeming.

***

Woensdagavond werd het Ontwerp, betreffende de toelating tot het onderwijzers-examen, voor dat de wettelijke leeftijd is bereikt, zonder discussie door den Raad aangenomen. Daarna vereenigden zich de leden in de Afdeelingen.

Hr. Ms. Utrecht.

is van Bonaire naar Porto Rico gestoomd, al waar ons oorlogsschip ± 10 dagen zou vertoeven. Op 21 Maart a. s. vertrekt het van daar om hier 23 Maart weer binnen te vallen.

Melpomene.

De Heer JACOB JESURUN, Consul van Groot-Brettannie heeft telegrafisch bericht ontvangen, dat 28 Maart a. s. de 2e klasse pantserkruiser *Melpomene* onze haven zal bezoeken.

Draadlooze.

De chef van het seinstation, de sergeant N. SMIT, is dezer dagen met de Dreadnought naar Aruba vertrokken ter inspectie van het apparaat op Aruba, waaraan eenig defect schijnt te zijn.

Zware wind.

Een paar weken geleden zaten tegen het breekwater in de haven van New York 22 schepen vast, terwijl 6 zeelichters onderste boven lagen.

De reusachtige reclameborden boven op de skyscrapers liepen groot gevaar; verschillende kwamen er naar omlaag niet zonder groot gevaar voor de onderwonenden, of de voorbijgangers in de straat. De wind had de ongehoorde snelheid van 95 Mijl.

Droogte.

In verschillende naburige republieken heerscht een even groote droogte als hier op Curaçao. Zeer veel suikerrietvelden staan verbrand. Er is over het algemeen een zeer kleine oogst aan suiker. In Demerara moesten zeer vele fabrieken gesloten worden wegens gebrek aan suikerriet.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen een reclame plaat en brochure over de olympische spelen, welke dit jaar te Stockholm worden gehouden.

Red „D."

De *New York Herald* van 18 Febr. ll. vermeldt o. a. dat de Red „D" line, 5 stoombooten omvattend, te Filadelfia of Wilmington gebouwd, de opvolgster is van een zeilvaart maatschappij opgericht in 1828. De stoomvaart bestaat nu reeds 30 jaren. De Firma telt onder haar compagnons een kleinzoon van een der stichters.

Een der Heeren van BLISS DALLETT & Co verhaalt als volgt.

„Het is reeds meer dan 80 jaar geleden, dat de Gebrs. DALLET van Filadelfia met H. L. BOULTON & Co, als Agenten van Venezuela de onderneming begonnen.

In de allereerste dagen huurden zij kleine zeilschepen voor hun eigen vrachten van Venezuela naar New-York en vice versa, alsmede voor andere vrachten die werden aangeboden. Toen men meende dat een stoomverbinding winstgevend zou kunnen zijn, begon men met stoombooten te huren, en toen men het systeem te pakken had, bouwden men zelf eigen booten. De Amerikaansche regeering toonde zich geneigd om voor het vervoer der mail te betalen en zoo werden onze booten ingericht volgens de eischen, gesteld door de regeering. De booten behooren tot de marine-reserve en kunnen in oorlogstijd opgevorderd worden tot actieven dienst. Gedurende den spaansch-Amerikaanschen oorlog eischte het Departement van Marine onze stoomboot *Venezuela* op en doopte het schip *Panther*. Als zoodanig deed het met het Amerikaansch eskader een reis om de wereld.

Ofschoon de vaart op Puerto Rico en Venezuela zeer goed is, zouden wij toch onze vaart niet met winst kunnen volhouden, als de Staat ons niet volgens het postcontract subsidieerde."

Hamburg-Marktberichten.

van het Succursaal der firma

SENIOR & MULLER, W. DEITELZWEIG,

Aloë. De markt blijft kalm. De kooplieden blijven weigeren voor de 100 Kilo 70 M. te betalen, welke wij voor aloë van Curaçao eischen. Zij gronden hun weigering op het feit, dat 70 M. de hooge prijs is, vastgesteld voor aloë van de Kaap, steeds als de beste beschouwd. Evenwel zullen wij, met het oog op den geringen oogst, die ditmaal verwacht wordt, toch den prijs niet lager stellen en ten slotte zeker het pleit winnen, als onze vrienden van overzee ons maar helpen en, voor zoover het van hen afhangt, vasthouden aan den zelfden prijs.

Caret. Markt vasthoudend en goede navraag. De prijzen staan genoteerd 24 à 32½ M. het ½ Kilo.

Dividivi. Markt zeer laag; grootendeels te wijten aan den belangrijken toevoer van dividivi in Januari, 1150 ton bedragend, waarvan 700, door zeilschepen aangevoerd, op den voorhand reeds verkocht waren. De winterkou heeft mede invloed op de drukking in zaken. Daar de rivier en de kanalen vol ijs zitten, vreezen de handelaren voor hoogere onkosten, nu het vervoer niet meer per schip geschieden kan.

Intusschen hebben wij toch eenige kleine koopen kunnen sluiten voor betrekkelijk goede prijzen, zooals wij bereids aan onze vrienden berichtten, maar de markt voor dividivi is en blijft slecht, en er is weinig uitzicht op verbetering. De prijzen staan genoteerd als volgt:

Curaçao en Bonaire	7 — 9 M.
eerste kwaliteit	9½ „
Sabanilla	7 — 7½ M.
eerste kwaliteit	7¾— 8 M.
Coro	7¼— 7½ M.
Puerto-Cabello	7¼— 8 M.
Maracaibo (zeilschip)	7¼—7½ M.
(stoomschip)	7½—8 M.
Rio Hacha (zeilschip)	6½—7 M.
(stoomschip)	7— 7.80M

Oud Koper. Iets vaster. De prijs is 75 M de 100 Kilo voor geel en 113 M. voor rood.

In het algemeen wenschen wij de aandacht te vestigen op datgene wat bij **Dividivi** gezegd hebben aangaande de kou en de vorst, de hindernis welke het verkeer te water daarvan ondervindt en de hoogere onkosten daardoor veroorzaakt. De handel in het algemeen heeft daaronder geleden.

Voegen wij hier nog aan toe, dat ook vruchten in consignatie van den Heer CLIMACO VARGAS te Londen voor onze rekening kunnen verzonden worden, zonder dat extra-commissieloon berekend zal worden.

Marktbericht
van den
Curacaoschen Handelsbond.

Van 15 Maart 1912.

AARDNOTEN (Pindas) per KG			0.22
ZOUT per vat van 130 K.G		f	0.80
DIVIDIVI per K,G		„	0.05½
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.		„	0.70
id. per KG. 2e kw.		„	0.60
HUIDEN per K.G		„	0.60
GEITENVELLEN per K.G		„	1.20
WOL per K.G		„	0.12
SCHAPENVELLEN per stuk		„	0.50
BEENDEREN per K.G		„	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G		„	0.05
STROOHOEDEN (hipijapa):			
Kwaliteit No, 1 per dozijn		„	4.62½
„ „ 1 (gebleekt) „ „		„	4,75
„ „ 2 „ „		„	5.50
„ „ 3 „ „		„	9,50
„ „ 3 „ „		„	9.65
„ „ 4 „ „		„	6.75
„ „ 5 „ „	(OLA)	„	11 —
„ „ 6 „ „		„	11.25
„ „ 7 „ „		„	9—
„ „ 8 „ „	(OLA)	„	13.
„ „ 9 „ „		„	12.50
„ „ 10 „ „	(OLA)	„	15.—
„ „ 11 „ „		„	13.50
„ „ 12 „ „	(OLA)	„	16—
„ „ 13 „ „		„	16.—
„ „ 14 „ „	(OLA)	„	—
„ „ 15 „ „		„	18.—
STROOHOEDEN (latai):			
Kwaliteit X per dozijn			
„ XX „ „		„	—
„ XXX „ „		„	—

KLEINE STROOHOEDEN (hipijapa) in kwal. overeenkomende met kwal. No. 1 van ongeveer 25 cM. van kruin af tot rand per doz. f 3.50
van ongeveer 30 cM. van kruin tot rand per doz. f 5.—

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

92 ratten
38 muizen.

Officieele berichten.

Aan den Kapitein bij de rustende stedelijke schutterij alhier A. W. STATIUS MULLER, belast met het secretariaat van de commissie van indeeling enz. het bijhouden der stamboeken en het verdere schrijfwerk, is wegens familieaangelegenheden eene laatste verlofsverlenging voor den tijd van zes maanden verleend.

Het door den Gezaghebber van Bonaire aan den veldwachter A. MARTINUS, tot herstel van gezondheid verleend verlof van twee weken is door den Gouverneur goedgekeurd.

Het door den Gezaghebber van Bonaire aan den opzichter bij den vuurtoren te Boca Spelonk, H. T. JONKHOUT, tot herstel van gezondheid verleend verlof van acht dagen is door den Gouverneur goedgekeurd, en aan hem is tot verder herstel van gezondheid eene maand verlofsverlenging verleend.

De heer ED. S. LANSBERG is benoemd tot archivaris op Curaçao.

In de commissie tot voorbereiding en leiding van het volksfeest op den verjaardag van H. M. de Koningin op 31 Augustus a.s. zijn benoemd de volgende in alphabetische volgorde genoemde heeren: A. C. HENRIQUEZ, J. J. KLAVERSTIJN, P. TH S. KRAFFT, D. M L. MADURO, W. VAN DER HOFF, C. N. WINKEL en B. E. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT

Bij Gouvernements-beschikking is bepaald, dat:

1o. het merk van goedkeuring, te bezigen bij den ijk en herijk in deze kolonie gedurende het jaar 1912 zal zijn de letter „u"; en

2o. dat in het jaar 1912 herijk zal plaats hebben van maten, gewichten en weegwerktuigen.

De heer W. VAN DER HOFF is op zijn verzoek ontheven van het lidmaatschap van de commissie, belast met de voorbereiding en de leiding van het volksfeest op den verjaardag van H. M. de Koningin; en in zijn plaats is benoemd de heer R. S. DE LANNOY.

De onderwijzer 3de klasse op St. Martin N. G. W. F. A. LABEGA is benoemd tot Secretaris van den Voogdijraad op dat eiland.

Aan den Gezaghebber van St. Martin N. G., A. J. C. Brouwer is om gewichtige redenen veertien dagen verlof verleend.

Aan den Gezaghebber van Saba, P. L. GORSIRA is wegens particuliere aangelegenheden veertien dagen verlof verleend.

Aan den wd. ambtenaar van politie op Aruba, H. E. LAMPE is tot herstel van gezondheid, 14 dagen verlof verleend.

De tijd. kommies 2de klasse der belastingen A. L. PIETERSZ is difinitief als zoodanig benoemd en tot tijd. kommies 2de klasse der belastingen alhier, zijn op de proef aangesteld JOHAN VAN MEETEREN en ENRIQUE ROMIJN.

Aan den kommies 1ste klasse der belastingen op St. Eustatius T. G. HEYLIGER, thans met verlof te Boston, is tot verder herstel van gezondheid, eene laatste verlofsverlenging van zes maanden verleend.

De met ingang van 1o. April eervol ontslagen gouvts. geneeskundige J. MORGAN GRIFFITH is, met ingang van dien datum tijdelijk belast met den geneeskundigen dienst op St. Eustatius.

Het door den Gezaghebber van Bonaire aan den assistent-opzichter bij den vuurtoren te Boca Spelonk J. VAN MEEL tot herstel van gezondheid verleend verlof van twee weken; zoomede de door voornoemden Gezaghebber gedane tijdelijke aanwijzing van W. MULLER en J. M. DE PALM tot respectievelijk opzichter en assistent-opzichter bij den vuurtoren aldaar, zijn door den Gouverneur goedgekeurd.

De door den Gezaghebber van Bonaire aan den veldwachter ADRIANUS MARTINUS verleende verlofsverlenging van 14 dagen is door den Gouverneur goedgekeurd.

De goederen van Ferrer.

Ter aanvulling van het bericht in een vorig nummer, betreffende de teruggave van de goederen van Ferrer, laten wij hier het volledige Havas-telegram volgen, waaruit duidelijk blijkt, dat de in beslagneming van de goederen van Ferrer niet is opgeheven, wijl hij onschuldig zou zijn bevonden, zooals in liberale bladen beweerd wordt. Havas is dan genachtigd het volgende mee te deelen: De uitspraak van den hoogeren krijgsraad, dat de inbeslagneming der goederen van Ferrer wordt ingetrokken, is niet gebaseerd op de hypothese, dat Ferrer niet de hoofdleider was van den opstand in Barcelona en dat hij bijgevolg onschuldig zou zijn veroordeeld, maar wel op grond van de interpretatie van het vonnis en de artikelen van den krijgswet, en het gewone wetboek van strafrecht, betreffende de civiele verantwoordelijkheid van de hoofdleiders van een rebellie voor vergrijpen tegen het burgerlijk recht bij een opstand gepleegd.

De hoogere krijgsraad heeft de eischen van hen, die geloofden gerechtigd te zijn een civiele actie in te stellen tegen de goederen van Ferrer ontvankelijk verklaard, waardoor zij voor die actie een beroep konden doen op de competente rechtbank. Onder deze eischers bevond zich ook, naar het schijnt, de Comp. des Tramways de Barcelone, die met Belgisch kapitaal werkte.

Het grootste gedeelte van de goederen van Ferrer is trouwens in het buitenland. De waarde van de in Spanje in beslaggenomen goederen, is zeer klein, n.l. een 900 peseta's aan roerende goederen en 25.000 à 30.000 peseta's aan landerijen en werken door de moderne school uitgegeven. Na den verkoop van deze goederen, zal de opbrengst verdeeld worden onder de burgers, die door den opstand benadeeld zijn.

Uit de naburige Republieken.

HAITI.

Ook deze republiek is aan het opkomen. Zij verheugt zich thans in een krachtig bestuur, dat vooral zeer scherp let op de inkomsten der douanen. Smokkelen, of valsche factures inleveren is niet goed meer mogelijk. Detectives komen aan boord van alle binnenkomende booten en loopen langs de kaden.

Ook het leger wordt hervormd en in nieuw uniform gestoken. De soldaten worden goed en geregeld betaald.

Aux Cayes, dat verleden jaar reeds zoo zwaar geteisterd werd door een zwaren brand, werd dezer dagen opnieuw opgeschrikt door een dergelijke ramp. Terwijl verschillende personen op een balcon naar den brand stonden te kijken, stortte plotseling dit balcon omlaag met het treurig gevolg, dat een persoon een been brak en een ander een paar ribben.

Met de Carnavalsfeesten hebben de Syriërs het moeten ontgelden. Intusschen schijnt het verbannings decreet reeds te worden uitgesteld, naar men ons verzekerde, tot December 1912. Zij, die Amerikaansch, of Britsch onderdaan zijn, behoeven ook niet heen te gaan, maar mogen blijven. Er schijnt eenige toenadering, of misschien wel een modus vivendi gevonden te zijn.

Met den spoorwegaanleg gaat het zeer slecht. Er is bijna geen werkvolk te krijgen, daar de ontberingen in het binnenland menigeen afschrikken en tot spoedig heengaan dwingen.

Buitenland.

Het Engelsche parlement

is eveneens met een troonrede geopend. De koning verrichtte de plechtigheid zelf, al was hij verkouden en zijn stem schor.

Z.M. zegt, na het voortduren van de vriendschappelijke betrekkingen met de andere mogendheden te hebben geconstateerd, dat ongelukkigerwijze de oorlogstoestand tusschen Italië en Turkije nog bestaat. Mijn regeering — zegt de koning — is bereid om zich, wanneer daartoe een gunstige gelegenheid geboden wordt, bij de andere mogendheden aan te sluiten tot het doen van welke poging tot bemiddeling ook, die tot het beëindigen van de vijandelijkheden zou kunnen leiden.

De troonrede maakt vervolgens een toespelling op den toestand in Perzië, en dan wordt de hoop uitgesproken, dat de in China bestaande crisis een bevredigende oplossing zal vinden. In overeenstemming met de meening van het Chineesche volk blijft de Engelsche regeering bij haar strenge politiek van niet tusschenbeide te komen, hoewel zij noodzakelijke maatregelen heeft getroffen om het leven en de eigendommen der Engelschen te beschermen. De Koning is verheugd mededeeling te kunnen doen van de op de jongste bijeenkomst in den Haag tot stand gekomen overeenkomst met betrekking tot de regeling van den handel in opium en verwante verdoovende middelen. Een afschrift van de overeenkomst van 23 Januari zal bij het parlement worden ingediend.

De rede maakt ook gewag van het koninklijk bezoek aan Engelsch-Indië. Dit had een schitterend bewijs geleverd van trouwen eerbied bij de vorsten en het volk. De ploteeling opgewekte betoogingen van toewijding onder alle klassen van de bevolking hadden de souvereinen diep getroffen.

Ik sla met ernstige bezorgdheid — vervolgt de koning dan — de mogelijkheid van geschillen tusschen werkgevers en werknemers in Engeland gade en hoop vurig, dat een redelijke geest aan beide zijden zal heerschen, teneinde een loop van zaken af te wenden, die een ernstige uitwerking zou hebben op den handel van het land en de welvaart van het volk.

De rede maakt onder andere maatregelen ook gewag van het wetsontwerp tot invoering van Home Rule in Ierland.

Bij de vaststelling van het adres van antwoord kwam het debat. En daarbij werd op een vraag van den conservatieven leider Bonar Law door minister Asquith iets meer gezegd aangaande de Duitsch-Engelsche verhoudingen. De minister wees er op, hoe het zonder twijfel een te betreuren feit was, dat de traditioneele gevoelens van vriendschap en goeden wil tusschen de twee landen gedurende de laatste, weinige maanden ernstig overschaduwd waren. Waar een atmosfeer van achterdocht was geschapen, nam de verbeelding de plaats in van de werkelijkheid en de legenden, die in andere tijden als ongeloofwaardig zouden worden afgewezen, worden dan wijd en zijd geloofd.

Men zegt ons, zeide de minister, dat er een menigte lieden in Duitschland zijn, die gelooven, dat wij er op een oogenblik, in den zomer of in den herfst van het vorige jaar, over gedacht hebben, of zelfs toebereidselen hebben getroffen, om een aanval op Duitschland te doen. Dit is niet meer dan een verzinsel; ook was er niets uittartends in de bewegingen van onze schepen.

De Engelsche zoowel als de Duitsche regeering is bezield met den oprechten wensch een betere verstandhouding te doen geboren worden en in den loop van de laatste maand hadden wij reden te vermoeden, dat een bezoek van een Engelsch minister te Berlijn niet onwelkom zou zijn en de bereiking van ons gemeenschappelijk doel zou kunnen vergemakkelijken. Lord Haldane zou in elk geval vroeg of laat voor zaken naar Berlijn zijn gegaan in verband met de Londensche universiteit-commissie en wij meenden, dat het goed was, dat hij zijn bezoek zou bespoedigen en voordeel zou trekken van de gelegenheid om in vriendschappelijke, vertrouwelijke verbinding te treden met de voor de Duitsche politiek verantwoordelijke personen. Dit beteekende een afwijking van de gewone wijze van doen, doch aan beide zijden voelde men, dat openhartigheid in de verklaringen en de gedachtenwisseling, gemakkelijker in eersten aanleg zou zijn, dan bij wat ik zou kunnen noemen diplomatieke onderhandelingen, waaraan de laatste hand gelegd is.

Die besprekingen zijn geheel verwerkelijkt. Er bestond algeheele vrijheid van uitspreken en openhartigheid in het geven van uitlegging over het groote, bij de bespreking betrokken gebied. Het feit alleen al van een dergelijke wisseling van inzichten onder de vermelde omstandigheden moet de achterdocht doen verdwijnen, waar deze ook met betrekking tot de vrees, dat een van beide regeeringen aanvalsplannen tegen de andere koestert, bestaat. Dat alleen al zou een groote winst beteekenen, doch ik geloof, dat de besprekingen meer zullen opleveren, dan dit negatieve resultaat. Ik kan nu niet in bijzonderheden treden, doch ik mag zeggen, dat in den loop van Haldane's bezoek op onbedriegelijke wijze aan het licht is gekomen, dat aan beide zijden de oprechte en besliste wensch bestaat om een betere verstandhouding tusschen de landen te scheppen, zonder op eenigerlei wijze de betrekkingen, welke elk van ons met andere mogendheden verbinden, op te offeren of te verzwakken. Het is in dezen geest, dat wij beiden op zorgvuldige wijze de practische mogelijkheid onderzocht hebben."

Advertentien.

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWEPPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1e. September 1910 t|m 28 Februari 1911, onder No. **9669 C** t|m No. **7994 D**, zal plaats hebben op *Donderdag*, den 28n Maart a. s., en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao 6 Maart 1912

De Voorzitter,

A. JESURUN.

EERSTE CONCERT

TE GEVEN DOOR HET

„Curaçaosch Philharmonisch Orkest"

op Zaterdag, den 16den Maart 1912 des avonds te 8 uur in het gebouw

„DE KRANS"

aan de Overzijde, met welwillende medewerking v. d. Heer A. J. PIJPERS.

PROGRAMMA.

1. Openingsmarsch
2. Fantaisie op de opera „La Fille de Madame Angot" v. Ch. Lecocq
3. Wals uit de operette „Ein Walzertraum" van O. Straus.

(1–3: uit te voeren door het Orkest.)

4. Potpourri van Spaansche zangen, voor te dragen door de Jongejuffrouw L. M. PIJPERS.
5. Solo Fluit „Il Trovatore" van W. Popp, voor te dragen door den Heer C. Boskaljon, pianobegeleiding van den heer Jacobo Palm.

PAUZE.

6. Fantasie op de opera „Carmen" van Bizet, door het Orkest.
7. „Amada Madre y Patria", Monoloog te houden door den Heer A. J. PIJPERS.
8. Potpourri uit de operette „Die Lustige Wittwe" van Fr. Lehar.
9. Le Kic-King, Marsch van Ch. Borrel-Clerc.

(8–9: door het Orkest.)

Toegangskaarten zijn verkrijgbaar tegen f 1.— bij de Heeren R. BOSKALJON, M. B. DAAL, J. P. E. GORSIRA en R. PALM.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 9 MAART. – 23 MAART.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Caracas	Furst	12 Maart	La Guayra	13 Maart	New-York
Maracaibo	S S Morris	16 „	New-York	16 „	Maracaibo
Maracaibo	„	21 „	Maracaibo	21 „	New-York
Philadelphia	H Highborn	21 „	New-York	21 „	La Guayra
Merida	A Johanson	13 „	Maracaibo	13 „	Maracaibo
Merida	„	18 „	Maracaibo	18 „	La Guayra
Merida	„	20 „	La Guayra	21 „	Maracaibo
Pr. Willem IV	P C v d Graaff	5 „	Amsterdam	6 „	New-York
Prins Maurits	P Koningstein	11 „	New-York	12 „	Amsterdam
Prins Willem V	J A Aarents	16 „	Amsterdam	17 „	New-York
Pr. der Nederl.	J C Metus	24 „	New-York	25 „	Amsterdam
Citta di Torino	A Poggi	7 Maart	Colón	8 Maart	Genova
Almerian	C Coock	9 „	Liverpool	10 „	Sta Marta
Niederwald	Schwinghammer.	13 „	Pto Colombia	14 „	Hamburg
Legaspi	A Cormellas	16 „	Colón	16 „	Barcelona
Patagonia	M Malchow	20 „	Hamburg	20 „	Pto Colombia
Città di Milano	F Ferraro	22 „	Genova	22 „	Colón

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Sirena H	10 Maart	Maracaibo	*Juan Luis H*	9 Maart	Aruba
Victoria V	10 „	Maracaibo	*Richard I*	9 „	Mobile
Carlota V	10 „	Maracaibo	*Carmen Josefa*	12 „	Cumaná
Hungaria H	10 „	Bonaire	*Mina H*	11 „	Maracaibo
Victoria H	11 „	Maracaibo	*Maria H*	12 „	Maracaibo
Electra H	11 „	Maracaibo	*Dreadnought H*	12 „	Aruba
Yane V	11 „	Maracaibo	*Hungaria H*	12 „	Bonaire
Juan Luis H	11 „	Aruba	*Refugio H*	13 „	Aruba
Cor de Maria	14 „	Rio Hacha	*Caronia H*	13 „	Maracaibo
Olga Lucila C	15 „	Rio Hacha	*Perla de Oceano*	15 „	Sto Domingo
Olinda H	16 „	S Domingo	*Victoria V*	15 „	Maracaibo
Hilda C	16 „	Rio Hacha	*Electra H*	16 „	Maracaibo
			Carlota V	18 „	Vela de Coro

Drukker:
B. L. [illegible]